

Vård- och omsorgsförvaltningen
Fredrik Jacobsen
Epost: fredrik.jacobsen@vasteras.se

Kopia till
Kommunstyrelsen, Västerås stad

Nämnden för personer med funktionsnedsättning

Tjänsteutlåtande - Månadsrapport nämnden för personer med funktionsnedsättning september 2022

Förslag till beslut

Nämnden för personer med funktionsnedsättning godkänner månadsrapporten och överlämnar den till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Utfall januari-september

Verksamheterna inom nämndens ansvarsområde redovisade per september en budgetavvikelse om +19,0 mnkr, varav beställarverksamheten +14,7 mnkr och förvaltningens egenregiverksamhet +4,3 mnkr. Avvikelsen motsvarade 2,0 % av nämndens budgetram.

Den positiva budgetavvikelsen kan framför allt förklaras av lägre kostnader än vad som budgeterats inom Stöd i ordinärt boende, nämndens gemensamma förvaltning och Insatser inom LSS.

Helårsprognos

Helårsprognosen visar en positiv avvikelse mot budget med +10,9 mnkr, varav +8,3 mnkr för beställardelen och +2,6 mnkr för förvaltningens egenregiverksamhet. Avvikelsen motsvarar 1,2% av nämndens totala budgetram.

Vård- och omsorgsförvaltningen har till nämnden för personer med funktionsnedsättning lämnat följande förslag till beslut:

Nämnden för personer med funktionsnedsättning godkänner månadsrapporten och överlämnar den till kommunstyrelsen.

Månadsrapport september 2022

Nämnden för personer med funktionsnedsättning

2022-10-12

Ekonomisk analys

Utfall januari- september

Verksamheterna inom nämndens ansvarsområde redovisade per september en budgetavvikelse om +19,0 mnkr, varav beställarverksamheten +14,7 mnkr och förvaltningens egenregiverksamhet +4,3 mnkr. Avvikelsen motsvarade 2,0 % av nämndens budgetram.

Den positiva budgetavvikelsen kan framförallt förklaras av lägre kostnader än vad som budgeterats inom Stöd i ordinärt boende, nämndens gemensamma förvaltning och Insatser inom LSS.

Den största budgetavvikelsen visar verksamheterna inom Stöd i ordinärt boende med en positiv avvikelse om +9,7 mnkr och kan främst förklaras av lägre kostnader inom boendestöd och inom sysselsättning psykiatri.

Den positiva avvikelsen inom Boendestöd kan förklaras av att det sedan månadsskiftet maj/juni inte längre finns några avtal med privata utförare av boendestöd utan insatsen utförs enbart inom egenregi (Vård och omsorg samt Skultuna). Detta har resulterat i en stor organisatorisk utmaning för förvaltningens egenregi vilket resulterat i ett lägre antal utförda timmar i förhållande till beviljad tid och på så vis en lägre kostnad för beställarsidan.

Överskottet inom Sysselsättning psykiatri kan främst förklaras av nämndens satsning på motivationsersättning där den faktiska kostnaden understigit den budgeterade. Egenregin har även haft lägre personalkostnader än vad som budgeterats, detta p g a lägre deltagarantal under våren.

Avvikelsen inom Gemensam verksamhet kan förklaras av lägre IT-kostnader och lägre kostnader för den gemensamma förvaltningen.

Den positiva avvikelsen inom LSS kan förklaras av lägre kostnader för personlig assistans, boenden vuxna samt för avlösarservice.

Den positiva budgetavvikelsen inom nämnden kan även förklaras av det pandemistöd i form av sjuklönersättningar som betalats ut. Under perioden uppgår dessa till ett belopp av 3,1 mnkr och avser december 2021 till och med mars 2022.

Prognos helår 2022

Helårsprognosen visar en positiv avvikelse mot budget med +10,9 mnkr, varav +8,3 mnkr för beställardelen och +2,6 mnkr för förvaltningens egenregiverksamhet. Avvikelsen motsvarar 1,2% av nämndens totala budgetram.

Den största positiva prognostiserade avvikelsen finns inom Stöd i ordinärt boende (+7,8 mnkr) men nämnden lämnar även positiva prognoser avseende Insatser enligt LSS (+2,7 mnkr) och för den Gemensamma verksamheten (+1,2 mnkr).

2022-10-12

Avvikelsen inom Stöd i ordinärt boende beror på lägre prognostiserade kostnader för insatsen Boendestöd då antalet utförda timmar prognostiseras bli betydligt lägre än vad som budgeterats. Dock bedöms antalet utförda timmar öka under hösten jämfört med dagens nivå med anledning av övertagande av verksamhet. Även Sysselsättning psykiatri prognostiserar ett överskott då nämndens motivationsersättning inte bedöms kosta i samma omfattning som budgeterats.

Den största prognostiserade negativa avvikelsen finns att hitta inom daglig verksamhet där deltagarna ökat i omfattning samtidigt som nämnden inte fått full kompensation för demografiutvecklingen under ett antal år. Denna negativa prognos uppvägs av positiva prognoser inom servicebostad, personlig assistans och inom avlösarservice vilket gör att verksamhetsområdet insatser inom LSS totalt sett prognostiserar ett överskott om +2,7 mnkr.

Bemanningen har varit en utmaning under vårens pandemipåverkan. Under sommaren stärkte verksamheterna enligt plan upp bemanningen för att klara semestervakanser och beredskap för en osäker pandemiutveckling under sommaren. Då alla nyanställningar avser heltider, ställs stora krav på en bemanningsplanering där samarbeten krävs för bemanningen ska bli effektiv i förhållande till vikariekostnader och övertidskostnader. Dessa faktorer har till viss del varit kostnadsdrivande och under hösten sker nu en anpassning till en nivå som mer kan uttryckas som "normal". Arbete pågår med handlingsplaner för de verksamheter som är aktuella.

Förändrad prognos

Prognosen som redovisas i denna rapport är +3,0 mnkr bättre än den som redovisades i delårsrapport 2 per augusti. Beställarverksamheten står för hela denna förbättring och den kan förklaras av förbättrade prognoser inom personlig assistans om + 2 mnkr och inom daglig verksamhet om + 1,0 mnkr.

För ytterligare information om prognostiserade budgetavvikelser på verksamhetsnivå, se bilaga.

	Utfall Jan - Sep 2022	Budget Jan - Sep 2022	Avvikelse Utf-Bud Jan - Sep 2022	Budget 2022	Prognos sep 2022	Avvikelse Bud - Prog 2022
Politisk verksamhet	-1.1	-1.1	0.1	-1.5	-1.5	0.0
Gemensam vht	-39.5	-44.5	5.0	-59.9	-58.7	1.2
Stöd i ord boende	-40.1	-49.9	9.7	-66.6	-58.8	7.8
Vård/stöd sär bo	-62.4	-62.4	0.0	-83.0	-83.7	-0.7
Insatser enl LSS	-530.8	-535.6	4.8	-713.8	-711.1	2.7
Socialt nätverk	-2.3	-1.7	-0.6	-2.3	-2.3	-0.1
Summa	-676.1	-695.2	19.0	-927.0	-916.1	10.9

2022-10-12

Verksamhetsstatistik

	September 2022	September 2021	Förändring
LSS			
Personlig assistans LSS, antal timmar (jan-sep)	137 321	144 685	-5 %
Avlösarservice LSS, antal timmar (jan-sep)	15 807	18 504	-15 %
Ledsagarservice LSS, antal timmar (jan-sep)	11 848	11 831	+0 %
Daglig verksamhet LSS, antal personer	790	777	+13
Bostad LSS vuxna, antal personer med beslut	388	384	+4
Köpta placeringar bostad LSS vuxen, antal	22	23	-1
Bostad LSS barn och unga, antal personer med beslut	7	8	-1
Köpta placeringar bostad LSS barn, antal	4	3	+1
SoL			
Boendestöd, antal timmar (jan-maj)	32 607	52 051	-37 %
Dagverksamhet SoL, antal personer	150	160	-10
Bostad med särskild service SoL, antal personer med beslut	102	102	+0
Köpta placeringar bostad SoL, antal	12	12	+0

Färre personer hade beslut om personlig assistans enligt LSS och totalt sett minskade antalet timmar med 5 procent jämfört med januari till och med september föregående år även om utfallet varierar mellan månaderna. Antalet utförda timmar avlösarservice fortsatte att minska medan den utförda tiden ledsagarservice var på ungefär samma nivå som föregående år. Antalet personer med beslut om daglig verksamhet var fortsatt på en högre nivå än föregående år. Antal personer med dagverksamhet SoL (sysselsättning psykiatri) minskade.

Antalet utförda timmar inom boendestöd har minskat kraftigt 2022. Under maj 2022 upphörde avtalen med två privata leverantörer och sedan månadsskiftet maj/juni finns endast egenregin (Vård och omsorg samt Skultuna) kvar som leverantörer av boendestöd.

Jämfört med september föregående år var det inga stora förändringar i antalet externa (köpta) boendeplaceringar.

2022-10-12

Åtgärdsplan

I nämndens budget för 2022 finns en del åtaganden/effektiviseringar som behöver följas upp och realiseras. Arbete pågår och bedömningen är att planeringen håller.

Besparing/ Effektivisering (mkr)	Budget	Prognos	Kommentar
Avsluta platsköp Lövsångargården	2,0	2,0	Helårseffekt 2022
Ny ersättningsmodell kontaktperson	1,0	1,0	Arbete pågår
Effektivisering bidrag, ersättningar	1,6	1,6	Arbete pågår
Summa:	4,6	4,6	

2022-10-12

Medarbetare

Analys nyckeltal

Nyckeltal	2021 1 sep	2021 1 okt	2021 1 nov	2021 1 dec	2022 2 jan	2022 2 feb	2022 2 mar	2022 2 apr	2022 2 maj	2022 2 jun	2022 2 jul	2022 2 aug	2022 2 sep
Sjukfrånvaro alla anställda, andel (%) (alla)	10.7 %	8.8 %	9.9 %	10.4 %	12.8 %	11.8 %	10.0 %	8.9 %	9.0 %	8.6 %	6.5 %	8.9 %	8.7 %
Timanställd omsorgspersonal, andel (%)	18%	17 %	19 %	20%	19%	18%	16%	17 %	18 %	24 %	45 %	16 %	
Heltidsanställda månadsavlönade, andel (%) (alla)	82%	83 %	83 %	83%	83%	84%	84%	87 %	87 %	87 %	87 %	88 %	88 %

Sjukfrånvaron var något lägre under sommarperioden men ökar något nu under augusti och september. Septembers siffror är ännu inte kompletta.

Arbetet inom förvaltningen fortsätter med att minska andelen timanställda och istället erbjuda tillsvidareanställning. Ett särskilt arbete kring detta har initierats som har till syfte att minska andelen timanställda och erbjuda mer arbete till dessa samt eventuell kompetensutveckling. Även samordning mellan enheterna ses över för att minska andelen timanställda.

Andelen heltidsanställda fortsätter öka. Nya sätt för att arbeta gemensamt med bemanningsfrågor mellan enheterna utvecklas. Här finns till exempel pilotprojekt för att arbeta med kombinationstjänster, veckoslutstjänster med mera.

Status personalförsörjning

Ett visst behov av att rekrytera timanställda utifrån att många har avslutats efter sommarperioden. Rekrytering pågår där de nya vikarierekryterarna inom förvaltningen hanterar detta uppdrag.

Kompetensutmaningen

Rekrytering av Trainee sjuksköterskor har startas upp för nästa år. Uppstart sker den 23 januari 2023 där tre sjuksköterskor kommer att erbjudas en trainee-plats.

2022-10-12

Ett Trainingcenter är på väg att starta upp för att introducera nyanställd omsorgspersonal. Uppstart sker under hösten där planen är att samtliga nyanställda ska genomföra introduktionen.

En workshop har genomförts på temat Språkutvecklande arbetsplats där ett antal chefer, språkombudsutbildare, språkombud och HR har deltagit. Även en workshop för fackliga företrädare planeras samt en för legitimerad personal. Utifrån materialet från workshoparna kommer en riktlinje och en handlingsplan tas fram för förvaltningen.

Bilaga: Prognos per verksamhet

NF - September 2022, nettokostnad, tkr									
Verksamhet	NF totalt			Beställare			Egenregi		
	Budget	Prognos	Avvikelse	Budget	Prognos	Avvikelse	Budget	Prognos	Avvikelse
Politisk verksamhet	-1 486	-1 486	0	-1 486	-1 486	0			
Gem adm och mynd.utövning	-51 354	-51 184	170	-47 321	-47 321	0	-4 034	-3 863	171
Föreningsbidrag	-1 564	-1 564	0	-1 564	-1 564	0			
Utvecklingsmedel	-900	-900	0	-900	-900	0			
IT-stöd	-4 957	-3 957	1 000	-4 957	-3 957	1 000			
Lokalanpassning	-1 100	-1 100	0	-1 100	-1 100	0			
Delsumma Gemensamt	-61 361	-60 191	1 170	-57 328	-56 328	1 000	-4 034	-3 863	171
Hemtjänst funktionsnedsatta	1 540	1 540	0	1 540	1 540	0			
Arbetsrehab funktionsnedsatta	-21 944	-19 680	2 264	-20 530	-21 530	-1 000	-1 414	1 850	3 264
Kontaktperson SoL	-2 609	-2 609	0	-2 609	-2 609	0			
Psykatri	-500	-500	0	-500	-500	0			
Bostadsanpassning	-6 100	-5 600	500	-6 100	-5 600	500			
Boendestöd	-36 455	-31 730	4 725	-34 020	-27 942	6 078	-2 434	-3 788	-1 354
Kvalificerad tillsyn	-500	-200	300	-500	-200	300			
Delsumma Stöd i ordinärt boende	-66 568	-58 779	7 789	-62 719	-56 841	5 878	-3 848	-1 938	1 910
Bostad till psyk funktionsnedsatta	-81 187	-81 917	-730	-80 752	-82 752	-2 000	-435	835	1 270
Bostad till övr funktionsnedsatta	-1 798	-1 798	0	-1 798	-1 798	0			
Delsumma Särskilt boende	-82 985	-83 715	-730	-82 550	-84 550	-2 000	-435	835	1 270
Bostad särsk serv BoU	-14 410	-14 410	0	-14 410	-14 410	0			
Gruppboend vuxna	-317 255	-318 384	-1 129	-317 153	-316 153	1 000	-102	-2 231	-2 129
Serviceboend/ stödlgh vuxna	-43 714	-37 121	6 593	-45 878	-43 878	2 000	2 164	6 757	4 593
Korttidsboende/ korttids hem	-45 081	-44 677	404	-50 045	-51 045	-1 000	4 964	6 368	1 404
Stödfamilj/ Familjehem	-949	-949	0	-949	-949	0			
Personlig assistans	-134 000	-130 000	4 000	-134 000	-130 000	4 000			
Övr. stödsatser	-23 606	-21 702	1 904	-23 762	-20 945	2 817	156	-757	-913
Daglig verksamhet	-135 765	-144 807	-9 042	-134 323	-139 743	-5 420	-1 442	-5 064	-3 622
Kultur & fritid omsorg	946	949	3	0	0	0	946	949	3
Delsumma Insatser enl LSS	-713 834	-711 101	2 733	-720 520	-717 123	3 397	6 686	6 022	-664
Träffpunkt psyk funktionsnedsatta	-1 246	-1 246	0	-2 877	-2 877	0	1 631	1 631	0
Personliga ombud	-1 006	-1 093	-87	-1 006	-1 006	0		-87	-87
Delsumma Socialt nätverk/förebygg. vht	-2 252	-2 339	-87	-3 883	-3 883	0	1 631	1 544	-87
TOTALT	-927 000	-916 125	10 875	-927 000	-918 725	8 275	0	2 600	2 600